

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ВІДОКРЕМЛЕНИЙ СТРУКТУРНИЙ ПІДРОЗДІЛ
«МЕХАНІКО-ТЕХНОЛОГІЧНИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ
ОДЕСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО ТЕХНОЛОГІЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ»

Розглянуто і схвалено на
засіданні методичної ради
протокол № 1 від 11.01.2023 р.,
педагогічної ради коледжу
протокол № 1 від 12.01.2023 р.



ПОЛОЖЕННЯ
про навчальні дисципліни вільного вибору
(вибіркові навчальні дисципліни)
Відокремленого структурного підрозділу
«Механіко-технологічний фаховий коледж
Одеського національного технологічного університету»

Одеса, 2023

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Положення про навчальні дисципліни вільного вибору здобувачів освіти (вибіркові навчальні дисципліни) у Відокремленому структурному підрозділі

«Механіко-технологічний фаховий коледж Одеського національного технологічного університету» (далі – Положення) забезпечує реалізацію студентами права на вільний вибір дисциплін в обсязі не менш 10 відсотків загальної кількості кредитів ЄКТС, передбачених для відповідної освітньо-професійної програми фахової передвищої освіти, що визначено п.17 частини 1 статті 54 Закону України «Про фахову передвищу освіту» (№ 2745-VIII від 06.06.2019р.).

1.2. Цим Положенням визначається процедура формування переліку, обрання та подальшого вивчення здобувачами фахової передвищої освіти Відокремленого структурного підрозділу «Механіко-технологічний фаховий коледж Одеського національного технологічного університету» (далі – Коледж) навчальних дисциплін вільного вибору студентів (вибіркових навчальних дисциплін) у межах, передбачених відповідною освітньо-професійною програмою та навчальним планом.

1.3. Загальне керівництво з впровадження та реалізації норм, передбачених даним Положенням, покладається: в межах Коледжу на заступника директора з навчально-методичної роботи, а в межах відділень - на завідувачів відділень.

1.4. Навчальні дисципліни вільного вибору студентів або вибіркові навчальні дисципліни – це дисципліни, які пропонуються закладом фахової передвищої освіти здобувачу освіти для більш повного задоволення освітніх і кваліфікаційних запитів особи та суспільства з урахуванням регіональних потреб, ефективнішого використання можливостей закладу освіти тощо. Вони надають ширші можливості для поглибленої підготовки фахівців за відповідними освітньо-професійними програмами; визначають характер майбутньої діяльності; сприяють академічній мобільності студента; дозволяють реалізувати компетентнісний розвиток здобувача фахової передвищої освіти відповідно до вимог ринку праці.

1.5. Каталог анотацій вибіркових навчальних дисциплін – це уніфікований короткий опис навчальних дисциплін вільного вибору студентами відділень Коледжу, який сформований за блочним принципом.

1.6. Вибір дисциплін варіативної частини освітньо-професійної програми здійснюється здобувачем фахової передвищої освіти у ході формування його індивідуального навчального плану.

1.7. Вивчення вибіркових навчальних дисциплін студентами денної та заочної форми навчання може проводитися з першого року навчання.

1.8. Форма контролю дисципліни вільного вибору студента встановлюється навчальним планом відповідної освітньо-професійної програми.

1.9. Перелік дисциплін вільного вибору студентів перед кожним навчальним роком може змінювати структуру, доповнюватись або скорочуватись.

2. ОРГАНІЗАЦІЙНО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ВИБОРУ СТУДЕНТАМИ НАВЧАЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН

2.1. Порядок формування студентами вибіркової частини навчального плану

2.1.1. Вільний вибір студентом навчальних дисциплін створює умови для:

- поглиблення професійних знань у межах обраної освітньо-професійної програми та формування додаткових спеціальних компетентностей;
- поглиблення своїх знань і здобуття додаткових загальних і спеціальних компетентностей у межах споріднених галузей знань;
- ознайомлення із сучасним рівнем науково-практичних досліджень та розширення (поглиблення) знань за загальними компетентностями.

2.1.2. У відповідності до сформованих цілей студенту пропонується реалізувати свій вибір шляхом:

- самостійного вибору навчальних дисциплін із каталогу анотацій дисциплін вільного вибору студентів з переважно фахових дисциплін, що визначають спеціальну підготовку студентів у межах обраної освітньо-професійної програми і спрямовані на розширення можливостей щодо працевлаштування за обраним фахом;
- самостійного вибору дисциплін із загальноколеджанського каталогу анотацій дисциплін вільного вибору студентів, з урахуванням потреб та інтересів щодо майбутньої професійної діяльності, в якій входять навчальні дисципліни інших освітньо-професійних програм, що визначають загальнопрофесійну і фахову підготовку, при цьому не містять особливих передумов для їх вивчення у разі вибору студентами, що навчаються за іншою освітньо-професійною програмою.

2.2. Укладання переліку вибірових навчальних дисциплін

2.2.1. Перелік вибірових навчальних дисциплін укладається групами забезпечення відповідної спеціальності. Персональний склад груп забезпечення затверджується наказом директора Коледжу.

2.2.2 Для формування переліку вибірових навчальних дисциплін випусковими цикловими комісіями подаються до груп забезпечення відповідні пропозиції (окремо за кожною освітньо-професійною програмою). При цьому обсяги і зміст вибірових дисциплін, спрямованих на розширення та поглиблення спеціальних компетентностей, мають враховувати структурно-логічну схему вивчення обов'язкових дисциплін, кількість кредитів і видів контролю, визначених навчальним планом для вибіркової частини конкретної освітньої програми

До переліку вибірових навчальних дисциплін не можуть вноситися дисципліни, аналогічні за змістом із обов'язковими.

2.2.3 З метою укладання переліку вибірових дисциплін членами групи забезпечення аналізується необхідна інформація щодо можливості якісного забезпечення викладання кожної навчальної дисципліни відповідною цикловою комісією.

Основними критеріями аналізу спроможності реалізувати якісне

викладання вибіркової дисципліни, є: кадрове забезпечення (рівень кваліфікації, досвід викладання дисципліни, особисті напрацювання викладача); навчально-методичне забезпечення (електронний навчальний курс, навчально-методичні матеріали, тощо); матеріально-технічні та інформаційні ресурси; підсумки оцінювання студентами якості викладання дисциплін викладачами циклової комісії; результати підсумкового контролю знань студентів тощо.

2.2.4 Педагогічні працівники, які є авторами навчально-методичних комплексів вибіркових дисциплін до 15 січня поточного навчального року створюють опис (анотацію) вибіркових дисциплін та подають на відділення.

Загальноколеджанський перелік вибіркових дисциплін затверджується методичною радою Коледжу та до 15 лютого оприлюднюється у розділі «Каталог вибіркових дисциплін» на сайті коледжу.

2.3. Здійснення студентами вибору навчальних дисциплін

2.3.1. Терміни проведення процедури вибору студентами навчальних дисциплін визначаються із врахуванням необхідності своєчасного планування та організації освітнього процесу (формування груп для планування навчального навантаження педагогічних працівників), його навчально-методичного і кадрового забезпечення.

2.3.2. Процес організації вільного вибору навчальних дисциплін студентами проводиться у II семестрі та закінчується 15 квітня навчального року, що передуює тому, у якому заплановане їх вивчення. Для студентів, які навчаються за освітньо-професійними програмами, де вільний вибір заплановано у першому навчальному році, вибір організовується впродовж перших трьох днів навчання.

2.3.3. Процедура вибору студентами навчальних дисциплін здійснюється за етапами:

- Перший – ознайомлення студентів із переліками дисциплін вільного вибору студентів.

Завідувачі відділень знайомлять здобувачів освіти з переліком вибіркових дисциплін, інформують про порядок, терміни і особливості формування груп для вивчення в Коледжі вибіркових дисциплін. Головами циклових комісій відбувається презентація запропонованих дисциплін вибіркової частини навчального плану

- Другий – самостійне опрацювання студентами Каталогу вибіркових навчальних дисциплін, оприлюдненого на сайті Коледжу та вибір вибіркових навчальних дисциплін, які здобувач освіти бажає вивчати.

Студент має право обрати одну з двох блоків за своєю освітньо-професійною програмою, або скористатися правом вибору навчальної дисципліни, що вивчається студентами Коледжу інших освітньо-професійних програм у тому ж семестрі, що і дисципліни відповідного блоку його освітньо-професійної програми. Вибір підтверджується власноруч написаною студентом(кою) заявою на ім'я завідувача відділення (Додаток 1). Ці заяви надалі обліковуються і аналізуються на відділеннях Коледжу.

- Третій – опрацювання заяв студентів завідувачами відділень та попереднє формування груп на вивчення дисциплін. За результатами цього

етапу студентам, вибір яких не може бути задоволений з об'єктивних причин, пропонується протягом тижня обрати іншу дисципліну з переліку. Таким студентам надаються відповідні пояснення та консультації. Скоригований студентом вибір підтверджується новою заявою встановленого зразка власноруч підписаною студентом.

- Четвертий етап – остаточне опрацювання результатів вибору студентами навчальних дисциплін, формування груп на відділеннях. Тривалість етапу – до 2 тижнів.

Завідувачі відділень, до 15 травня поточного навчального року, подають в довільній формі заступнику директора з навчально-методичної роботи письмове подання щодо кількості сформованих груп та переліку навчальних дисциплін вільного вибору студентів для формування педагогічного навантаження на наступний навчальний рік.

2.3.4. Результати здійснення студентами вільного вибору навчальних дисциплін заслуховуються на методичній раді Коледжу.

2.4. Організація вивчення обраних студентами дисциплін

2.4.1. Студенту може бути відмовлено у реалізації його вибору і запропоновано здійснити новий (скоригований) вибір у таких випадках:

– якщо кількість студентів, які обрали відповідну навчальну дисципліну, є меншою за встановлені у Коледжі норми – 10 осіб (для не фахових дисциплін) та не менше 70% здобувачів освітньо-професійної програми для фахових дисциплін). Якщо на вивчення вибіркової навчальної дисципліни записалось менше необхідної кількості студентів, то такі дисципліни вважаються не обраними, а студентам пропонується обрати дисципліни, обрані іншими студентами його групи;

- якщо навчальна дисципліна, обрана із загальноколеджанського каталогу вибіркових навчальних дисциплін, викладається в іншому семестрі, ніж дисципліни блоку, які пропонуються студентам відповідної освітньо-професійної програми;

- якщо вивчення навчальної дисципліни, обраної із загальноколеджанського каталогу, стане перешкодою до виконання студентом вимог навчального плану за освітньо-професійною програмою за якою він здобуває освіту в коледжі (наприклад, неможливість узгодити розклад занять та/або графіки навчального процесу).

2.4.2. Обрані студентом навчальні дисципліни затверджуються завідувачем відділення, на якому він навчається, як складова індивідуального навчального плану студента (ІНПС).

2.4.3. Протягом усього періоду навчання студент має право обрати таку кількість дисциплін, яка відповідає кількості блоків, сформованих у вибіркових компонентах освітньої програми.

2.4.4. Зміна студентами з об'єктивних причин свого вибору після його затвердження можлива лише за письмовим дозволом завідувача відділення. Заява студентів на внесення змін до вибіркової складової ІНПС подається до початку навчального року за умови, що не розпочато опанування вибіркової навчальної дисципліни. Внесені зміни не мають порушувати встановлені в Коледжі вимоги щодо мінімальної чисельності студентів при формуванні груп на вивчення вибіркового дисциплін.

2.4.5. Не допускається зміна обраних дисциплін після початку навчального семестру, в якому вони викладаються.

2.4.6. Якщо студенти у визначені терміни не скористалися своїм правом вибору навчальних дисциплін, то відповідні позиції його ІНПС визначаються завідувачем відділення, на якому вони навчаються.

2.4.7. Невиконання будь-якої з позицій ІНПС є академічною заборгованістю.

3. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ВИБІРКОВИХ НАВЧАЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН

3.1. Викладання вибіркових дисциплін можуть здійснювати всі випускові циклові комісії за умови наявності відповідного кадрового, навчально-методичного та інформаційно-ресурсного забезпечення, що є свідченням спроможності циклової комісії задовільнити потреби здобувачів фахової передвищої освіти щодо створення індивідуальної освітньої траєкторії навчання за обраним фахом.

3.2 Оновлення переліку вибіркових дисциплін (за потреби) в Коледжі здійснюється щороку до 15 листопада поточного навчального року з урахуванням освітніх запитів здобувачів фахової передвищої освіти і на підставі результатів опитувань роботодавців, моніторингу якості викладання тощо.

4. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

4.1. Заяви студентів зберігаються на відділеннях до включення вибіркових дисциплін до індивідуального навчального плану здобувача фахової передвищої освіти.

4.2. У випадку поновлення, переведення, допуску до занять після завершення академічної відпуски можливе перезарахування вибіркового дисциплін за рахунок фактично вивчених, що не дублюють зміст обов'язкових на обраній освітньо-професійній програмі за умови однакової кількості кредитів.

Реалізувати право вибору навчальних дисциплін такі студенти можуть впродовж навчального семестру з урахуванням результатів вибору студентів, які навчаються за цією освітньо-професійною програмою та обмежень, встановлених цим Положенням.

Приклад заповнення заяви

Завідувачу _____

_____ назва відділення

_____ ПІБ зав.відділення

студент _____ курсу, групи _____
що навчається за ОПП

_____ назва ОПП

_____ ПІБ студента(тки)

ЗАЯВА

Прошу надати мені можливість вивчати в _____ семестр _____ н.р.
такі навчальні дисципліни вільного вибору студента:

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____
5. _____

Прошу обрані дисципліни включити в мій індивідуальний навчальний план.

(дата)

(підпис)

Погодження куратора групи _____ (підпис, ПІБ)